

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства захисту довкілля та
природних ресурсів України**

15 липня 2024 року № 838

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КИЇВСЬКИЙ ЗООЛОГІЧНИЙ ПАРК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО
ЗНАЧЕННЯ**

2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Київський зоологічний парк загальнодержавного значення (далі – Зоопарк) є об'єктом природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання, підпорядкований Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент культури).

Зоопарк заснований на комунальній власності територіальної громади міста Києва. Засновником та власником Зоопарку є територіальна громада міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада.

Зоопарк засновано в 1908 Київським товариством любителів природи з метою формування експозиції рідкісних, екзотичних та місцевих тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розроблення наукових основ розведення її представників у штучно створених умовах, організації екологічної освітньо-виховної роботи.

Постановою Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР» Зоопарк віднесено до складу об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення площею 39,5 га.

1.2. Зоопарк у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про культуру», актами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями Київської міської ради, розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), актами Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, наказами директора Департаменту культури, Проектом організації території Зоопарку, іншими нормативно-правовими актами України та цим Положенням.

1.3. Зоопарк є бюджетною, неприбутковою, природоохоронною, культурно-освітньою та науково-дослідною установою.

1.4. Зоопарк є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку зі своїм найменуванням, штампи та офіційну емблему, що реєструються в установленому порядку та бланки.

1.5. Відповідно до Державного акта на право постійного користування землею від 28.01.2003 І-КВ № 007418, зареєстрованого в книзі записів державних актів на право постійного користування землею за № 91-4-00070 та рішення Київської міської ради від 15.02.2018 № 183/4247 «Про надання земельних ділянок Київському зоологічному парку загальнодержавного значення для експлуатації та обслуговування комплексу будівель і споруд зоопарку на просп. Перемоги, 32 у Шевченківському районі м. Києва» загальна площа Зоопарку становить 34,2202 га.

1.6. Найменування Зоопарку:

повне найменування українською мовою : КИЇВСЬКИЙ ЗООЛОГІЧНИЙ ПАРК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ;

скорочене найменування українською мовою : КИЇВСЬКИЙ ЗООПАРК;

повне найменування англійською мовою: KYIV ZOOLOGICAL PARK OF NATIONAL IMPORTANCE;

скорочене найменування англійською мовою: KYIV ZOO.

1.7. Межі Зоопарку встановлюються в натурі, позначаються інформаційно-охоронними знаками відповідного зразка, наносяться на планово-картографічні матеріали органів Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок, що перебувають у користуванні Зоопарку та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру у встановленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.8. Земельні ділянки з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються Зоопарку у порядку, визначеному законодавством.

1.9. Територія та об'єкти Зоопарку не підлягають приватизації відповідно до частини третьої статті 4 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

1.10. Місцезнаходження Зоопарку: проспект Берестейський, 32, м. Київ, 04116, Україна.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЗООПАРКУ

2.1. Зоопарк створений з метою організації екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розробки наукових основ її розведення у неволі.

2.2. Основними завданнями Зоопарку є:

формування та утримання зоологічних колекцій;

збереження та відтворення тварин у стані неволі або в напіввільних умовах, першочергово тих, які перебувають під загрозою зникнення, рідкісних, занесених до Червоної книги України й міжнародних Червоних списків;

вивчення, узагальнення та впровадження вітчизняного і зарубіжного досвіду утримання та розведення тварин у стані неволі або в напіввільних умовах;

проведення науково-дослідних робіт;

проведення навчально-виховної та культурно-освітньої роботи в галузі екології, охорони природи, етології, зоології, мисливського і тваринного господарства;

поширення еколого-освітніх знань;

здійснення різноманітних форм культурного обслуговування, створення умов для відпочинку та дозвілля населення за збереження сприятливих умов утримання тварин.

3. УПРАВЛІННЯ ЗООПАРКОМ

3.1. Управління Зоопарком здійснює спеціальна адміністрація – дирекція, яку очолює генеральний директор, який має заступників.

До складу спеціальної адміністрації – дирекції входять відповідні наукові підрозділи, служби охорони, господарського та іншого обслуговування.

Склад, порядок призначення, компетенція спеціальної адміністрації – дирекції, порядок проведення засідань визначаються в Положенні про дирекцію Зоопарку, що затверджує генеральний директор.

3.2. До структури Зоопарку входять підрозділи без статусу юридичної особи. Питання створення підрозділів Зоопарку, затвердження функцій та положень про них, а також призначення їх керівників вирішується в порядку, встановленому законодавством та цим Положенням.

3.3. Генеральний директор призначається на посаду Київським міським головою за погодженням з Міндовкілля шляхом укладення контракту за результатами конкурсу в установленому законодавством порядку.

3.4. У разі відсутності генерального директора (відпустки, тимчасова непрацездатність, відрядження тощо) виконання його обов'язків покладається на заступника генерального директора, який входить до складу спеціальної адміністрації – дирекції.

3.5. Генеральний директор Зоопарку:

вирішує питання діяльності Зоопарку;

несе персональну відповідальність за виконання покладених на Зоопарк завдань, визначених цим Положенням, ефективне використання та охорону майна, закріпленого за Зоопарком, дотримання законодавства України;

укладає договори, видає доручення, відкриває в банківських установах розрахунковий та інші рахунки;

представляє Зоопарк в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, інших організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами;

розпоряджається майном та коштами Зоопарку відповідно до законодавства України;

видає у межах компетенції накази, що стосуються діяльності Зоопарку, організовує та контролює їх виконання;

несе відповідальність за формування та виконання фінансових планів, затверджених в установленому порядку;

призначає на посаду і звільняє з посади заступників генерального директора, керівників структурних підрозділів, що входять до складу Зоопарку, призначає та звільняє в установленому порядку інших працівників Зоопарку;

подає на затвердження Департаменту культури кошторис витрат;
затверджує положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників, умови оплати праці;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства України.

3.6. Повноваження трудового колективу Зоопарку реалізує профспілкова організація.

3.7. Право укладення колективного договору від імені роботодавця надається генеральному директору, а від імені трудового колективу – уповноваженому ним органу.

3.8. Колективним договором регулюються виробничі, трудові та економічні відносини трудового колективу з спеціальною адміністрацією – дирекцією, питання охорони праці, соціального розвитку. Колективний договір підлягаєповідомній реєстрації Київською міською радою або виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією).

4. СТРУКТУРА, РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ЗООПАРКУ

4.1. На території Зоопарку з метою забезпечення виконання поставлених перед ним завдань виділяють такі зони:

експозиційна – призначена для стаціонарного утримання тварин і використання їх у культурно-пізнавальних цілях;

наукова – призначена для проведення науково-дослідної роботи; відвідування зони дозволяється в порядку, встановленому спеціальною адміністрацією – дирекцією Зоопарку;

рекреаційна – призначена для організації відпочинку та обслуговування відвідувачів Зоопарку;

господарська – призначена для розміщення допоміжних господарських об'єктів.

4.2. До складу Зоопарку можуть входити підсобні господарства, які створюються для забезпечення тварин кормами.

4.3. Проект організації території Зоопарку розробляється спеціалізованими науковими та проектними організаціями і затверджується органом, у підпорядкуванні якого він перебуває, за погодженням з Міндовкілля.

4.4. На території Зоопарку забороняється діяльність, що не пов'язана з його цільовим призначенням і загрожує збереженню сприятливих умов утримання, розведення та збереження тварин.

4.5. Будівельні та інші господарські роботи на території Зоопарку виконуються у встановленому законодавством порядку.

5. ОХОРОНА ЗООПАРКУ

5.1. Для забезпечення необхідного режиму охорони території Зоопарку, запобігання негативному впливу господарської діяльності на прилеглих до нього

територіях установлюється охоронна зона. Розмір охоронної зони визначається відповідно до її цільового призначення на основі спеціальних обстежень ландшафтів та господарської діяльності на прилеглих територіях.

5.2. Охорона території та об'єктів Зоопарку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

5.3. Службу державної охорони Зоопарку (далі – служба держохорони) очолює генеральний директор Зоопарку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і об'єктів Зоопарку.

5.4. Основними завданнями служби держохорони є:
забезпечення додержання режиму охорони території та природних об'єктів на території Зоопарку;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства на території Зоопарку.

5.5. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

5.6. Охорона тваринного світу в Зоопарку включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, ветеринарних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення та використання об'єктів тваринного світу відповідно до вимог природоохоронного законодавства України.

5.7. Охорона тваринного світу в Зоопарку забезпечується шляхом:
встановлення правил та науково-обґрунтованих норм охорони, раціонального використання і відтворення об'єктів тваринного світу;

розведення в неволі рідкісних видів тварин та тих, які перебувають під загрозою зникнення і занесених до Червоної книги України, а також створення центрів і «банків» для збереження генетичного матеріалу;

застосування профілактичних ветеринарно-санітарних заходів щодо здоров'я тварин та надання належної ветеринарної допомоги тваринам у разі їх захворювання, загрози загибелі тощо;

дотримання норм та правил безпеки під час утримання тварин та їх обслуговування;

проведення інших заходів і встановлення інших правил та вимог щодо охорони об'єктів тваринного світу відповідно до законодавства України.

5.8. Порушення вимог природоохоронного законодавства на території Зоопарку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

5.9. Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Зоопарку, визначаються в установленому законодавством порядку.

5.10. Державний контроль за додержанням режиму території Зоопарку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

5.11. Громадський контроль за додержанням режиму території Зоопарку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗООПАРКУ

6.1. Основними напрямками наукових досліджень у Зоопарку є:

- розроблення наукових основ утримання, збереження, ветеринарного обслуговування зоологічної колекції Зоопарку;
- організація екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин;
- дослідження особливостей біології, поведінки та екології тварин в умовах неволі;
- розроблення наукових основ розведення тварин у зоологічній колекції для збереження генофонду видів, особливо тих, які перебувають під загрозою зникнення, рідкісних, занесених до Червоної книги України і міжнародних Червоних списків;
- розроблення раціонів та методів годування тварин у неволі;
- ведення первинного обліку кадастрових відомостей і систематизація інформації про тварин, які утримуються в Зоопарку;
- розроблення та впровадження програм з реінтродукції та переміщення рідкісних видів тварин та тих, які перебувають під загрозою зникнення, участь у реалізації таких програм.

6.2. Основні напрями наукових досліджень на території Зоопарку визначаються з урахуванням програм і планів науково-дослідних робіт, які затверджуються Національною академією наук України та Міндовкілля.

6.3. Координацію наукових досліджень на території Зоопарку здійснює Національна академія наук України разом з Міндовкілля.

6.4. Для проведення наукових досліджень на території Зоопарку в складі спеціальної адміністрації – дирекції Зоопарку створюється та функціонує відповідний науковий відділ.

6.5. Для вирішення наукових і науково-технічних проблем у Зоопарку може створюватися наукова або науково-технічна рада, до складу якої включаються провідні науковці та фахівці.

6.6. Для проведення наукових досліджень, поповнення зоологічних колекцій Зоопарк може проводити відповідні експедиції або брати участь у спільних експедиціях, організованих іншими організаціями чи установами.

6.7. Науково-дослідні роботи на території Зоопарку можуть проводити інші наукові установи та організації на основі укладених із Зоопарком договорів.

7. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА РОБОТА ЗООПАРКУ

7.1. У Зоопарку проводиться екологічна освітньо-виховна робота з метою цілеспрямованого впливу на світогляд, поведінку і діяльність місцевого населення.

та відвідувачів стосовно збереження природної спадщини країни, природних комплексів територій та об'єктів Зоопарку, забезпечення підтримки природоохоронної діяльності Зоопарку шляхом поширення знань і підвищення обізнаності щодо цінностей біологічної різноманітності, формування екологічної свідомості та виховання поваги до природи за основними напрямками і використанням форм діяльності, визначених у Положенні про екологічну освітньо-виховну роботу установ природно-заповідного фонду, затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 26.10.2015 № 399, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.11.2015 за № 1414/27859.

7.2. Зоопарк сприяє розвитку екологічної освіти і вихованню всіх верств населення шляхом:

- популяризації екологічних знань, організації та проведення екологічних акцій, конкурсів, семінарів тощо;

- утворення гуртків, центрів та об'єднань природоохоронного спрямування;

- розроблення та впровадження просвітницьких заходів, спрямованих на вивчення конкретних видів (підвидів) тварин;

- видання та розповсюдження тематичних друкованих видань: навчальної методичної літератури, бюлетенів, буклетів, плакатів, пам'яток тощо;

- розроблення та запровадження просвітницьких проєктів у навчальних закладах з метою поглибленого вивчення тваринного світу і захисту тварин від жорстокого поводження;

- створення бібліотеки формувань фото-, слайдо-, кіно-, відеотек тощо;

- виготовлення та розповсюдження соціальної реклами (інформаційні носіїв, стендів, листівок, відео- та аудіороликів) у встановленому законодавством порядку;

- участь в інформаційних компаніях та культурно-масових заходах залученням засобів масової інформації.

7.3. Зоопарк забезпечує підвищення рівня екологічної культури та поінформованості населення шляхом обладнання екскурсійних маршрутів створення сприятливих умов для відпочинку його відвідувачів.

7.4. Зоопарк проводить дослідження щодо ведення культурно-освітньої рекреаційної діяльності в порядку, передбаченому законодавством України.

8. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Рекреаційна діяльність на території Зоопарку здійснюється відповідно Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міндовкілля від 26.07.2016 № 256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.09.2016 за № 1043/38379.

9. МАЙНО І КОШТИ ЗООПАРКУ

9.1. Фінансування Зоопарку здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок:

бюджету міста Києва;

доходів від господарської, наукової, екскурсійної, культурно-освітньої, іншої діяльності, що не суперечить його цільовому призначенню;

коштів благодійних фондів;

цільових та інших добровільних грошових внесків підприємств, установ і організацій, у тому числі міжнародних, окремих громадян, а також іноземних юридичних і фізичних осіб.

9.2. Майно Зоопарку належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва і закріплено за ним на праві оперативного управління.

Зоопарк має право виключно з дозволу власника або уповноваженого ним органу: відчужувати закріплене за ним майно, надавати в оренду або передавати під заставу нерухоме майно, обладнання, інвентар та інші цінності, а також списувати з балансу основні засоби в установленому порядку.

9.3. Кошти, одержані Зоопарком від діяльності, що не суперечить його цільовому призначенню, є його власними коштами, які не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони території та об'єктів тваринного світу.

Доходи (або їх частина), отримані Зоопарком від діяльності, що не суперечить його цільовому призначенню, не підлягають розподілу серед засновників (учасників), спеціальної адміністрації – дирекції та працівників Зоопарку (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску).

9.4. Доходи Зоопарку спрямовуються на покриття всіх витрат, пов'язаних з його основною діяльністю, сплату процентів по банківським кредитам, внесення передбачених законодавством податків та інших платежів до державного і місцевого бюджетів.

Доходи Зоопарку використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Зоопарку, реалізації завдань та напрямів його діяльності.

9.5. Зоопарк має право в установленому порядку здійснювати придбання продукції (робіт, послуг) у підприємств і організацій як в Україні, так і за кордоном.

9.6. Зоопарк має право користуватися кредитами та позиками в установленому порядку, а також майном інших юридичних і фізичних осіб.

9.7. Зоопарк в установленому порядку залучає до співпраці підприємства і організації, українських та іноземних фахівців, самостійно встановлює форми, системи, розміри оплати праці.

9.8. Збитки, заподіяні Зоопарку внаслідок порушення його майнових прав юридичними або фізичними особами, відшкодовуються в установленому законодавством порядку.

10. ОБЛІК, ЗВІТНІСТЬ ТА КОНТРОЛЬ

10.1. Зоопарк веде оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності і подає фінансову, статистичну звітність у порядку, встановленому законодавством України.

Фінансова звітність Зоопарку подається Департаменту комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в установленому порядку.

Планування фінансово-господарської діяльності здійснюється шляхом складання у порядку та за формою, визначених виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією), річних фінансових планів, які затверджуються в установленому порядку.

Генеральний директор Зоопарку зобов'язаний спрямовувати діяльність Зоопарку на виконання річного фінансового плану з метою одержання запланованих сум доходів, не припускаючись витрат невиробничого характеру, не передбачених річним фінансовим планом. Зоопарк звітує про стан виконання фінансового плану в порядку та за формою, що визначається Департаментом комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

10.2. За результатами своєї діяльності Зоопарк звітує перед Міндовкілля, Департаментом культури, іншими органами в порядку і строки, що встановлені законодавством України.

10.3. Контроль за діяльністю Зоопарку здійснюється в порядку, передбаченому законодавством України.

11. ВЗАЄМОДІЯ З ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ – ПІДПРИЄМЦЯМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ЗООПАРКУ

11.1. Зоопарк взаємодіє з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами - підприємцями у відповідності з національним законодавством і міжнародними договорами.

12. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

12.1. Міжнародне співробітництво Зоопарку передбачає:

членство, активізацію та поглиблення співпраці з міжнародними асоціаціями зоопарків та акваріумів;

роботу у відповідних міжнародних системах обліку та управління зоологічними колекціями;

участь працівників Зоопарку в міжнародних конференціях, семінарах, нарадах, стажуваннях тощо;

обмін досвідом та консультації щодо організації діяльності Зоопарку формування і розвитку зоологічної колекції;

активну участь у міжнародних та європейських програмах: розведенні рідкісних видів ЕЕР (European endangered species program – Європейська програма з уразливих видів), ведення племінних книг ЕSB (European studbook – Європейська племінна книга);

участь у роботі таксономічних консультативних груп TAG (Taxonomic advisory group - Нарадча група з таксономії);

участь у роботі міжнародних об'єднань зі збереження природи IUCN (International Union for Conservation of Nature – Міжнародний союз охорони природи);

організацію та проведення міжнародних симпозіумів, конференцій, семінарів тощо.

12.2. Зоопарк може бути ініціатором та брати участь у реалізації міжнародних договорів (угод), проєктів, програм тощо, спрямованих на охорону навколишнього природного середовища і тваринного світу.

13. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ЗООПАРКУ

13.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Зоопарку проводиться відповідно до законодавства України.

14. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗООПАРКУ

14.1. Припинення діяльності Зоопарку відбувається в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації з рішенням власника або суду в порядку, визначеному законодавством України.

14.2. Припинення діяльності Зоопарку здійснює комісія з припинення, яку призначає власник або орган, що прийняв рішення про припинення. Порядок строки проведення припинення діяльності Зоопарку, а також строки задоволення вимог кредитором визначаються власником, судом або органом, що прийняв рішення про припинення діяльності Зоопарку.

14.3. У разі припинення діяльності Зоопарку всі активи передаються одній або кільком неприбутковим установам відповідного типу або зараховуються до доходу відповідного бюджету.

14.4. У разі припинення діяльності Зоопарку працівникам, які звільняються, гарантується додержання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

**Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та біорізноманіття**

Павло ІВАНОВ

Прошито, пронумеровано та скріплено
печаткою 11 (одиннадцять) аркушів
Директор Департаменту природно-
заповідного фонду та біорізноманіття
Міндовкілля

П. Іванюк